

యద్ధ సంఘిక.

వాల్యం I.]

మద్రాసు : 1941 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 3 వ తేది శుక్రవారం

[నె 29 రు

ఆక్రమిత దేశాలలో జర్జనుల క్రౌర్యము.

ప్రజల కష్టాలు, కఠిన శిక్షలు.

జర్జనీ ఆక్రమించిన దేశాలలో జర్జనుపోలీసులు, సీపాయిలు చేయుచున్న ఆక్రమాలగుర్ని ప్రతిదినం వార్తలు ఎక్కువగావస్తున్నవి. ఆదేశాలలో ప్రజలు జర్జను యజమానులు పెట్టుచున్న కష్టాలను ఓర్చి ఓర్చి వినుచుచెందిరి. వారిపై ద్వేష మతిశయించినది. ఆదేశాలలో జర్జనులకు ప్రతికూలంగా అనేక కుట్రలు రహస్యంగా జరుగుచున్నవి. కాని, ఆవిషయం ప్రకటించినచో జర్జనీ మరింత కాలిన్యము చూపుననే భయంచేత ప్రకటించుటలేదని అమెరికా మంత్రి కార్డెలు హుగారు తెలిపియున్నారు.

పోలండు.

హత్యలు, దారుణహింసలు, దోపిడీలు, తుపాకులతో కాల్పులు, కార్మికులచే నిర్బంధంగా పనిచేయించుట, పాత శాలలు, కాబేజీలు మూయించుట, యిట్టివర్తనలు ఆ దౌర్భాగ్యదేశంలో పరిపాలింపబోయినవి.

జకోస్లావోకియా.

ఈ దేశంలో నిరంకుశ పాలనము నానాటికి హెచ్చినది. ప్రజలకు పాలకులపై ద్వేష మత్యధికమగుటచేత, నాజీ ఆనుకూలుడును దేశీయుడగు (క్విస్లింగు) కమిషనరు పనిమానుకొని పోలే, నాజీ సేనాధిపతియే ఆతని సానే నియమింపబడవలసి వచ్చెను. (దేశద్రోహంచేసి శత్రువులతో చేరిన నాయకుని క్విస్లింగు అంటారు). ఈ యుద్ధంలో క్రొత్తగ సృష్టించబడిన మాట యిది. నార్వేలో క్విస్లింగు ఆనువాడు యిట్లు చేగూడిచే ఆతని పేరే “దేశద్రోహం” ఆనుటకు పర్యాయ పదమయింది. జకోస్లావోకియా ప్రధాన మంత్రి దేశద్రోహమునకు కోర్టులో విచారించబడెను. బోహిమియా, మోరేవియాలుండు సైనిక శాసనం ప్రకటింపవలసినవచ్చెను. ప్రజలంత తిరుగుబాటు చేసినప్పుడు మార్షలు లా కోర్టులలో వెంటనే శిక్షలు విధించబడును. వాటిపై అపీళ్లండవు.

యూదులు.

యూదులగతి ఎట్లున్నది? జర్జనీలో యూ దిగువరీతి ఆర్జురు ప్రకటించబడినది : ఆరేండ్లకు వైబడిన యూదులందరును గుండెలపై ఎడమవైపున నలుపు పనుపు కాడ్డి ధరింపవలెను. ధరింపకపోలే జైలులలో పెట్టబడుదురు. యూదులు ఉత్సవాలలో తిరుగరాదు, ఉద్యోగాలు చేయరాదు, అద్దెబండ్లు ఎక్కరాదు, పోలీసువారి ఆనుమతి లేనిది అంబులెన్సు వైద్యసహాయం మోటారులను కూడ ఎక్కరాదు. ట్రాములు, రైళ్లు మున్నగు వానిలో యితరులు నిలచియుండగా యూదులు కూర్చోరాదు. రైల్వే విశ్రాంతిగదులలోగాని, ఫలహారాదుల గదులలోగాని యూదులుండరాదు.

హనోవరు నగరంలో మిగిలియున్న వెయ్యిమంది యూదులు తమ యిండ్లువదలి శవాల గదులలోను ప్రశానాలలోను తాత్కాలికంగా తలదాచుకోవాలని ఉత్తరువుచేయబడిరి. జర్జను ఖైదులలో 1,50,000 యూదులు కలరు. వారి

లో సమర్థులగువారందరిని! ప్రభుత్వంవారి రోడ్లపైని ఫాక్టరీలలోను రాళ్లు కొట్టేచోట వ్యవసాయమునండు పని చేయించుటకు తీసుకపోవుచుండురు. ఇతరచోట్ల పనిచేసినపుడు ఆర్య జాతి (అంటే జర్జను జాతి) పనివారికిచ్చిన కూలే వీరికి యిత్తురుకాని, అదంతా పన్నుల రూపంలో వసూలు చేయబడును.

జర్జనీ ఆక్రమించిన దేశాలలోనేగాక యూదులను పీడించుట యితర దేశాలకుగూడ వ్యాపించినది. ఫ్రాంసులో యూదులందరు ముఖ్యమగు ఉద్యోగాలు చేయరాదని, బాంకరులుగ, స్టాకు బ్రోకరులుగ నుండరాదని నిషేధించబడిరి. వ్యతిరేక సందర్భాదులుగగాని, రిపోర్టరులుగగాని, భూములమేల్చి విజెంటులుగగాని యుండరాదు. తన తండ్రి ఫ్రెంచివైద్యం లోచేరి పనిపోయియుంటేను లేక సైనిక బిరుదు పొంది యున్నను యూదుడు పోలీసు లేక సైనికోద్యోగముచేయ అనుడగును. ఫ్రాంసులో యూదులు పెలిఖోనులు, రేడియోలు ఉంచుకోరాదు. బ్యాంకులలోని డబ్బుకాని నగలు కాని వాపసు తీసుకోరాదు. వేలకొలది యూదులు అరెస్టు చేయబడుతున్నారు. ఫ్రాంసుడుగు మొరొకోలో యూదులందరు గుడిసెలలోనుండవలెనని త్వరలో నిరోధించబడుదురు.

ఫ్రాంసు.

డిగాలుగారి స్వతంత్ర పక్షమునకు చెందినవారిని కమ్యూనిష్టులంటూ ప్రతిరోజు అరెస్టుచేయుచున్నారు. లావెలుగారిని చంపుటకు యిటీవల జరిగినయత్నమే దేశంలో ప్రజలకెంత ద్వేషంగలదో రుజువుచేయుచున్నది. ఫ్రెంచివారికి జర్జనులంత ద్వేషం ఎక్కువై జర్జనులను హత్యచేయుచున్నారు. ఫ్రెంచివారిలో నూటికి 97 మంది బ్రిటిషువారి విజయమునే కోరుచున్నారు. వారి అసంతృప్తికి అనేక కారణములు కలవు - డార్లాను ప్రధానికొసంగబడిన అసాధారణాధికారములు, నాజెముల ధరపెంచుట, ఆహారపదార్థాలు తగ్గిపోవుట, జర్జను సైనికాధికారుల దారుణవర్తనలు—వారినునగరంలో కాల్పులు హెచ్చగుచున్నవి. ఒక జర్జను చంపబడితే నిర్బంధంలోనున్న ఫ్రెంచివారిని ఆ రేడుగురిని చంపుతున్నారు. ఇకముందు యింకా జర్జనులు హత్యచేయబడినచో యింకా ఎక్కువమంది ఫ్రెంచివారిని చంపుతామని జర్జను సేనాధికారి ప్రకటించెను. అయినా ఫ్రెంచివారి ధైర్యం తగ్గిపోలేదు. బ్రిటిషువారు చివరకు గెలుస్తారను నమ్మకం భుండుటచేత నే రహస్య కుట్రలుచేసిన ఫ్రెంచివారు నాజీలకు ఒప్పించబడలేదు. తప్పించుకొని ఇంగ్లాండువచ్చిన ఒక ఫ్రెంచి పెద్దమనిషి, డార్లాను ప్రభుత్వము బలంప్రధానంగా పరిపాలిస్తున్నదనెను. “ఫ్రెంచి ప్రజల! అభిప్రాయానికి విరుద్ధంగా పరిపాలిస్తున్న యీనాయకులకు ఎన్నడో ఒక నాడు తగిన శాస్త్రీ చేయబడును. జర్జనులు వారివిధి వారు నెరవేర్చుకొనుచున్నారు. వారి ననవలసిన పనిలేదు. కాని శత్రువులగువారికి తోడ్పడుచున్న ఫ్రెంచివారి ననవలెను” అని అతడనెను.

కల్పియ్య.

ప్రాంసులో జరిగినట్లే బెల్జియంలో జరుగుచున్నది. చంపబడిన జర్మనలకు బదులుగ ఉరిశిక్షలు విధించుటకై దేశీయులను నిర్బంధించుట ప్రారంభమయినది. ఒక జర్మను షనిపోయిన అయిదుగురు నిర్బంధితులు చంపబడుదురు. ఇన్ని జరుగుతున్నా బెల్జియనుల ధైర్యమాత్రం తగ్గలేదు. చివరకు ధర్మమే విజయముగదనని నమ్ముచున్నారు.

అల్సేసు.

అల్సేసు రాష్ట్రంలో జర్మను గవర్నరు ఎట్టి ఉత్తరువులు జారీ చేసెనో చూడండి :—

“1941 వ సం॥ ఏప్రిల్ '27 వ తేదీనుండి, జర్మనీ భాష తెలిసేయూ (ఫెంచీభాష మాట్లాడువారు వెంటనే అరెస్టు చేయబడి ఒక సం॥ కఠిన శిక్ష విధించబడుదురు.

“విదేశపు రేడియోవార్తలు వినవారు 2 నుండి 5 సంవత్సరములవరకు శిక్ష విధించబడుదురు.

“జర్మనీకి ప్రతికూలంగా మాట్లాడేవారు ఉరితీయబడుదురు.”

పై సేరములను పోలీసువారుగాని స్పెషలు పోలీసుగాని, యూనిఫారము దుస్తులు ధరించిన పార్టీ సభ్యులవరైనాగాని అరెస్టు చేయవచ్చును.

“పారిసులో పాతకాలపు ధరింపులు యిప్పుడు తెచ్చి పెట్టుట ఆక్రమిత ప్రాంసులో నాజీ అధికారుల మనస్థితి ఎట్లున్నదో తెల్పుచున్నది. ప్రాంసులో నానాటికి అభివృద్ధి చెందుచున్న శ్రోధమును యిట్టి చర్యలవలన అణచివేయగలముని నాజీ అధికారులు తలంచుట పొరపాటు” అని ఒక అమెరికను పత్రిక వ్రాసెను.

నాశ్వ.

నార్వేలోని క్విస్లింగు ప్రభుత్వం శాంతి చేహర్పలేక పోయినందున నాజీ అధికారులు అసంతృప్తి చెందియున్నారు. జర్మనుల దారుణ హింసాకృత్యములు, వాటికి నార్వీజియనులు తిరుగబడుట నిత్యకృత్యమైనది. ఆ దేశంలో కార్మికోద్యమం పట్టుతరముగా నున్నందున కార్మిక సంఘములను నాజీ లంగీకరింపక తప్పినదికాదు. నాజీ కమిషన్లు ప్రజలకు యిచ్చుడుకాదు కనుక తొలగించబడెను. నార్వీ సమైధులు అరెస్టయి విడుదల చేయబడిరి. నార్వీజియనులు చాల వికమత్యంతో బలంగా నుండబట్టే నాజీ నైనిక దళమును వెంచవలసినవైనను. ముఖ్య నగరాలలో అరెస్టుల సంఖ్య ఎక్కువగుచున్నది. ఆస్ట్రో విశ్వ విద్యాలయం ఛాన్స్లరు డిప్రీసు చేయబడినను. జర్మను నైనికులు మర ఫిరంగులతోగూడ ముఖ్య నగరాల వీధులు కావలా కాయచున్నారు.

రుమేనియా.

రష్యాతో ప్రత్యేకంగా సంధి చేసుకోవాలని కోరినందున తనతోడి సేనానాయకులు 12 మందిని రుమేనియా డిక్టేటరు జనరలు అంటనెస్కు చంపవలసినవైనను. రుమేనియాను జర్మనులు పీల్చి పిప్పి చేయుచున్నారు. జర్మనులు ఆయాధికవచంగల మోటారులలో పోయి యుద్ధం చేస్తుండగా రుమేనియనులు కాలినడకను పోవలెను. యుద్ధరంగము నుండి గాయపడిన జర్మను నైనికులను మోటారులపై ఆస్ట్రో యూ తీసుకపోయి భద్రంగా భ్రమతున్నారు. గాయపడిన రుమేనియను నైనికులను మాత్రం రత్నముల ఎద్దు బండ్లలోను, లేదా కాలినడకనే తెచ్చుచున్నారు. దక్షిణ రంగమున రుమేనియనులు చాల బాధలు పడుతున్నారు. ఇంకా యె

క్కువ నైనికులను రష్యాని జర్మనులు కోరుచున్నారు. పెర్స్ క్కార్కు అను రీతి సం॥ బ్రిటిషు ఇంజనీరు రుమేనియాలో నున్నవాడు పడిన బాధలనుగూర్చి జిబ్రాల్టరు బిషపు రెవరెండు హెరాల్డు బ్లస్టునుగారు యిట్లు తెలిపిరి :—

“నే నతని కైరోలో చికిత్స నొందుచుండగా చూచితిని అభివృద్ధి నొందుచున్నాడు. బరసు గార్డు నైనికు లాతన్నీ పెట్టిన కష్టాలగూర్చి అతడు నాకు పూర్తిగా తెలిసెను. అతన్ని కెనుడిరిగి నిలుచోమని తలపై ఆపిలుచుండుంచి సీపాయిలు రిహాల్సురు గుండ్లు వ్రేల్చేవారు. వారు మంచి గురిగలవారగుటచే అతనికేమి అపాయం కలుగలేదు. తరువాత అతన్ని తల్వకిందుగ కాట్ల మీదుగ వ్రేలాడగట్టి జోడులేని పాదాలపై వర్తం వచ్చేటట్లు కొట్టిరి. బుకారెస్టులోనున్న బ్రిటిషురాయ్ బారి జనరలు అంటనెస్కుగారివద్దకు పరుగెత్తుకపోయి అతన్ని విడుదలవరకు కడలనని భీష్మించుక హుచ్చునివిడిపించెను.”

యుగోస్లావియా.

యుగోస్లావియాలో గోరిల్లా నైనికు 3 యింకను జర్మనులకు ఎదురు తిరుగుచునే యున్నారు. శ్రోషియా రాష్ట్రం లో అనేకమంది ఉరిశిక్ష విధించబడిరి. వారు అధికారులవద్ద హాజరుకాకుండుటే నేరం. జగ్రెబునందు నెంబ్రలు పోస్టాఫీసునందు బాంబు వ్రేల్చిన క్కుతో సంబంధము ఉందనే నెపముతో పెక్కుమంది ఉరితీయబడిరి వారిలో 50 మంది యూదులు కాలి చంపబడిరి.

గ్రీసు.

గ్రీసును నాజీ సంకెళ్లునుండి తప్పించాలను ఉద్యమం ఒలమగుచున్నది. అవట జర్మను, ఇటలీ నైనికులు చాల అమానుషంగా ప్రవర్తిస్తున్నారని వర్ణించబడుచున్నది. ఏతెన్ను నగరంలో గోడలపై వాయబడియున్న ఆర్.ఎ ఎఫ్. అను అక్షరములను ఆ దారి పోవువారంతా నాలికలో నాకికెరుపవలెనని నిర్బంధించబడు న్నారు. అందువల్ల ప్రజలు అమితంగా మండిపడుట సహజం. నాజీ అధికారుల కీలుబొమ్మలుగ నున్న సౌలకొగ్గుగార లేవ, వారి మంత్రులం లేను ప్రజల కమిత ద్వేషం.

చియాను దీవి.

చియానుదీవి ఈజిప్టు సుద్రంలో పిషియా మైనరు తీరానికి దగ్గరగనన్న గ్రీనువారి ద్వీపం. ఇప్పుడు దానిని జర్మను లాక్రమించిరి. అక్కడనుండినచ్చిన తటస్థ దేశీయుడు నాజీల దుర్మయాలు హృదయవిదారకంగా నున్నాయనియు, ప్రజలు చాల ఓర్పుతో సహించుచున్నారనియు, అయినా ఉరిశిక్షలకేనా యిష్టపడుచున్నారు కాని నాజీ భ్రతువులను మన్నించుటలేదనియు చెప్పిరి.

“తమవద్దనున్న రాగి, అల్యుమినియం, మున్నగు లోహపు పాత్రలు, వంట సామానులు, నాణెములు పాలకులకు ఒప్పించలేదను కారణమున ముగ్గురు స్త్రీలు, నల్లరు పురుషులు తుపాకులతో కాలబడిరి. 100 మంది జెయిలులో నుంచబడిరి.

“గ్రీసు దేశంలో ప్రజల తిరుగుబాటు ధోరణి రోజు రోజుకు పెచ్చుచున్నది. గత వత్సరం ఆగష్టు 15 వ తేదీన గ్రీసు యుద్ధ నౌక హెల్లి ముంచబడినదని వార్షికోత్సవంగా వేలకొలది కకపత్రములు దేశంలో పంచబడినవి. అందు ఇటలీవారు “మీ శంఘటన, సోదరులన, కుమారులను చంపి, మీ స్త్రీలను కొట్టిన దుర్మార్గు” అని వర్ణించబడిరి.”

రష్యా యుద్ధం.

బ్రిటను, అమెరికాల సహాయం.

తెనిసుగ్రాడు వట్టుబడునా?

క్రిమియాలో ఒక రజర్జునుకూడ కాలుపెట్టలేదు.

రష్యావై జర్జునీ 15 వారాలనుండి యుద్ధంచేస్తున్నా 2,000 మైళ్ళ పొడవు యుద్ధరంగంలోను రష్యను సేనలు జర్జును సేనలను ఎదిరించుచునే యుద్ధవిగాని ఒక్కచోట గూడ రష్యా రక్షణకేణి శత్రువులచేత భేదించబడలేదు. కొంత దేశభాగం గోల్పోయి, కొన్నిచోట్ల యుద్ధాలలో ఓడినా రష్యనుల నిలువరించుకొనే శక్తి తగ్గలేదు. ఈ మహాయుద్ధమునందు లక్షలకొలది సిపాయిలు పాల్గొంటున్నారు.

కాని రష్యను నాయకులకు కష్టాలు లేవన పోలేదు. చలికాలం పూర్తిగా వచ్చేలోగా రష్యా నైన్యాన్ని ఓడించాలని జర్జునులు కాలానికెదురుగా పోరుచున్నారు. ఈయేడు చలికాలం రష్యాలో అదికిముందే వచ్చుట జర్జును ప్రభుత్వానికి మరి ఆరిదోశన కలిగిస్తున్నది. రష్యనులు తగుల పెట్టి మనీచేసిన భూమిగుండా 500 మైళ్ళదూరం జర్జును నైన్యాలకు స్వల్పము అందజేయడానికి జర్జును లెంతో పెట్టోలు వృథాచేసుకోవలసివస్తున్నది. ఇంతాచేసి ఓడితే యీ శ్రమంతా వృథా అవుతుంది. అందుచే యుద్ధం కొనసాగించక యిప్పుడు జర్జునులు వెనుకకు పోలేరు. తమ శక్తి సంతా వృథాచేయక తప్పదు. ఇంతా వృథాచేసినా, రష్యను సేనలకు కాకసను ప్రాంతాల బొగ్గు, చమురు రాకుండా చేసి వారినికూడా మాద్యాలని జర్జునుల ఉద్దేశం. రష్యనుల యుద్ధపరికరాల సంపదను కొంతవరకే వృథాచేసి, మిగిలినది ఉండనిచ్చినచో, యీలోగా అమెరికా బ్రిటనుల సహాయంకూడా చేరి, చలికాలం పోయినతరువాత, తనంత కాలంలోకూడా రష్యాను జర్జునీ ఓడించజాలదు.

జర్జును లెంతవరకు తమ కార్యం నెరవేర్చుకోగలిగిరి? జర్జునులు మూడోసారి ప్రారంభించిన దాడిలోని జోరు రష్యాను తిరుగు దాడులవలనగాని, చలివాడచేగాని తగ్గలేదని చెప్పవచ్చును. అధునిక యుద్ధపరికరాలు రష్యా మంచు నిరోధమునుకూడ అతిక్రమించ కల్గుతున్నాయి. అందుచే సోవియటు రష్యా నైన్యానికి కష్టం తగ్గదు. రష్యా యుద్ధం చాలా దొడ్డది. యిదివరకు యుద్ధాలలో పెద్ద లీకర సంఘటనలుగూడ యీ యుద్ధంలో స్వల్పమయినవిగా కన్పిస్తున్నాయి. అందుచే, సంగ్రహంగా చెప్పితే పొరబాటు అని ప్రాయాలు కలుగుటకు అవకాశం కలదు.

తెనిసుగ్రాడు ముట్టడి.

రష్యను సేనానియగు, మార్షలు వరపిలావుగారి సేనలు తెనిసుగ్రాడును ముట్టడించిన జర్జును సేనలను ఎదిరించినలువ రించుకొనుటేగాక, తిరుగుదాడులనుకూడ చేసి, ఇల్లెను సరన్నునకు దక్షిణమున జర్జును సేనను వెనుకకు నెట్టెను. ఉత్తరమున ఫిన్లండు సేనలకూడా అలసిపోవుచున్నవేగాని చెప్పుకోదగ్గ విజయం యేమి పొందలేదు. కావున బాల్టికు సముద్రతీరమునందున్న తెనిసుగ్రాడు రక్షణయుద్ధపురాణములో ముఖ్య ఘట్టంగానుంది. ప్రత్యక్షంగా దాడినొలిపి ఆ సగరాన్ని వశపరచుకోవడం అసాధ్యమేమో అనిపిస్తున్నది. ఎంత కాలం అందున్నవారు బయట సంపర్కంలేకుండా స్వల్పము సరిపెట్టుకొని ముట్టడిస్థితిలో నుండగలరాయని సందేహంగా వుంది. బహుశ ఇతరరంగాలలో యుద్ధాలను బట్టి యీ సగరభావిస్థితి నిర్ణయించబడగలదు.

మధ్యరంగం.

మధ్యరంగమునందు రష్యాసేనాని మార్షలు టిమోషుకోగారి తిరుగు దాడులు బాగా సాగుతున్నాయి. యల్మీయా ప్రాంతాలందు రష్యనులు గోల్పోయిన ప్రాంతాన్ని తిరిగి ఆక్రమించేరు. కాని యీ సామాన్యవిజయాన్ని పెద్ద విజయంగా మార్చడానికి తగినంత విశేషనైన్యాన్ని రష్యను లివట చేహర్చగలరని యిప్పుడపుడే చెప్ప వీలులేదు.

దక్షిణరంగం.

దక్షిణరంగమునందు నిజంగా రష్యనులస్థితి గడ్డుగానే యుంది. ఉక్రేనులో కీల్చనగరం పడిపోవడం చాల గొప్ప నష్టమే. అక్కడనుండి, రష్యా భాగ్యపు కొట్టనబడు ఉక్రేనురాష్ట్ర కేంద్రమగు కారోక్రీపు సగరానికి జర్జునులు పోవుటకు మధ్య ఏమి అడ్డులేదు. తూర్పు యుక్రైన్ను, డెనిట్జిలోయ యందలి పరిశ్రమలనూ కాకసను చమురుగనులకు ద్వారంవలెనున్న క్రిమియాను ఆక్రమించుటకే సీపరు నదిని జర్జునులు అనేకచోట్ల దాటి దాడి ప్రారంభించిరి. కీల్చనగరం తూర్పున మార్షలు బుడ్జీగారి సేనను నాశనం చేసి తిమని జర్జునులు గొప్పలు చెప్పుచున్నను ఆతను తన సేనను కారోక్రీపు సగరానికి దిగువనే సమూర్చెననియ, ఆ సగరం జర్జునులవశంకాకుండ అడ్డగలడనియ తెలియుచున్నది. ఇక ఒడెస్సా సగరం జర్జును, రుమేనియను సమిష్టి సేనలముట్టడిని బాగాఎదిరించి, యింకను పడిపోక దిట్టముగనేయున్నది.

జర్జునుల దుస్థితి.

జర్జునులు వేగం యుద్ధంముగించాలని ఆతి తొందరపడుచున్నారు. క్రిమియా ద్వీపకల్పమునందు వారి బాంబరు విమానాలు రష్యను సేనలకు వెనుకభాగాన చాలా నాశనం చేస్తున్నా, జర్జునుల కాల్యాలమాత్రం ప్రీకోపు భూసంధిదాటి పోలేదు. క్రిమియాలో ఒక జర్జును దేశీయుడైన యింత వరకు కాలు పెట్టలేదు. సల్లసముద్రంమీదుగా కాకసను ప్రాంతాలకై దాడిపోవాలని జర్జునులు యత్నిస్తున్నారనుటకు సందియంలేదు. కాకసను ఆక్రమించి రషియనుల చమురు స్వల్పము తెరిచివేసి, తాము తినుకోవాలని, ఇరాకు, సిరియా, ఇరానులందు తమ కుట్రలు సాగనందున పోయిన ప్రతిష్ట తిరిగి నిలుపుకొనుటకును, లిలియాలోనున్న బ్రిటిషు సామ్రాజ్య సేనలను అక్కడనుండి మరల్చుటకును యీ కార్యం తలపెట్టిరి. కాని మార్షలు బుడ్జీగారి నైన్యం జర్జును నైన్యానికి ప్రక్కగానుండి చెబ్బకొట్టుచున్నంతసేపు కాకసను దాడి కష్టమయినదే. అందుకనే జర్జునులు సీపరు నదిదాటి క్రిమియాలోని సివాస్టోపొలు నాకా శిబిరాన్నాక్రమించాలని అన్నివిధముల ప్రయత్నించుచున్నారు. సల్లసముద్రంలో రష్యా నాకాదళం బలంకలిగి యున్నంతకాలం ఆతీరాలకు జర్జునులు పోలేరు. అందుకు ఇటువీ నాకాదళం సహాయంపొందాలి అదివచ్చుటకు డార్డె నెల్సు జలసంధి ద్వారా టర్కీమార్గం యివ్వాలి. అందుకు టర్కీ అంగీకరించే సూచనలగుపడవని జనరలు వానెలు సేనాని తెలిపెను.

టర్కీ బల్గేరియాలపై ఒత్తిడి.

టర్కీవై జర్జునులు చాల ఒత్తిడి కలిగించుచున్నారు. రష్యా యుద్ధరంగానికి నైన్యాన్ని పంపమని బల్గేరియా

ప్రభుత్వాన్ని బలవంతపరుస్తూ వర్ష బరిగీసు అను నల్ల సముద్రంలోని బల్లెరియాచేవుల రక్షణ యేర్పాటుచేయమన్నారు. డార్జిలెట్టు సరిహద్దు ద్వారా ఇటలీ స్త్రీమరులకు టర్కీ దారియివ్వకపోతే, వాటిని బల్లెరియాకు ఆమ్మివేసి, బల్లెరియా తటస్థదేశం కనుక వారివిగామార్చబడు నాకలకు దారియివ్వని టర్కీని జర్జనీ కోరుక; అటువంటి మోసానికి టర్కీ ప్రభుత్వం లొంగిపోదు. బల్లెరియాను తటస్థదేశంగా అంగీకరించమని ఇంగ్లాండు రష్యా ప్రభుత్వములు అపుడే చెప్పినవి. ఇప్పుడు టర్కీ జర్జనీ ఒత్తిడిని త్రోసివేసి ఎదిరించుటకు ఎట్టి ఆభ్యంతరంలేదు. బ్రిటన్ రష్యా సేనలు టర్కీకి సహాయంచేయడానికి సరిహద్దులలోనే సిద్ధంగా వున్నాయి.

రష్యాను వివిధంగానైనా గెలిపించుట ఇంగ్లాండునకే శ్రేయస్కరమని రుజువుచేయమన బర్నియ ప్రధాని యీ వారం కామన్సు సభలో స్పష్టంగా తెలిపియున్నాడు. “మాస్కోలో మూడు రాజ్యాల ప్రతినిధులు సమావేశమయినారు. నెల నెలకు ఎంతెంత సహాయం తాముచేయగలరో వారికి తెలుసును. నెలవారీగా సప్లయలు ఎంతెంత రాగలవో రష్యా ప్రభుత్వం తెలుసుకొనుట అవసరం. అపుడే వారు తమ సరంజామును వృథాకాకుండా బాగా ఉపయోగించుకోగలరు. తాము నష్టపోయిన ఆయాధ సంఖ్యకు చెదిపోయిన ఉత్పత్తి శక్తిని, బ్రిటిషు-అమెరికాలనుండి ఎంత సప్లయ రాగలదో దానికినివారా అపుడే రష్యానులు తెలుసుకోగలరు” అని బర్నియగారు తెలిపిరి.

చర్చిలు ప్రధాని యద్ధ సమీక్ష.

వసంతకాలమున తీవ్ర యుద్ధం జరుగునను సూచన.

ఇరానుతో రష్యా, బ్రిటనుల క్రొత్త ఒడంబడిక.

బ్రిటిషు ప్రధాని బర్నియగారు యీ మంగళవారంనాడు పార్లమెంటు సభలో యద్ధక్రమంగురించి ఉత్సాహించిరి. యద్ధక్రమంగూర్చి ఆలోచనలగూర్చి తరుచూ ఒయటకు చెపుతూ వుండరాదనియు, పొట్లరు ఏడు నెలలనుండి ఎట్టి ఉత్సాహం చెయలేదనియు చెప్పిరి. ఫిబ్రవరిలో అతడు జలాంతర్గాముల యద్ధం తీవ్రంగా జరుగగలదని సూచించి యుండుటచే మనం తగు ప్రతి చర్య గైకొని ఎక్కువ నష్టం లేకుండా చేసుకొనగలిగితిమనియు చెప్పిరి.

జూలై, ఆగస్టు, సెప్టెంబరు మాసములలో బ్రిటిషు మిత్ర మండలి నౌకా నష్టములు ఏప్రిల్, మే, జూన్, మూడు మాసములలో దానికి మూడో వంతనియు, యీ కాలమునందు జర్మనులకు మనం కలుగజేసిన నౌకా నష్టం 13 వంతున పెరిగిందనియు తెలిపిరి. బ్రిటనులో ఆహారం నిలువ యిది వరకటికన్న ఎక్కువగ నుండెడిది.

ఒంటరిగ లేము.

“ప్రోత్సాహకరమగు ఒక విషయం చెప్పగలను. ఏడాది క్రిందటవలె యిప్పుడు మనం ఒంటరిగ లేము. కాలం గడచిన కొలది మన స్థిరమైన నడవడియు, శత్రువులయొక్క క్రూరచర్యలను మరి రెండు గొప్ప రాజ్యాలను మనకు అతి సన్నిహితమొనర్చి, మనతో కలసి పనిచేయునట్లునర్పించి. అత్యంత శ్రద్ధతో యద్ధం చేయుచున్న రష్యాను సేనలను చూచినా అమెరికా సంయుక్త రాజ్యముల గంభీరదీక్ష కృషి చూచినా మనం తృప్తిపొందగలం. ఒంటరిగా వున్నా వినుగు వేసటలేక యీ పోరాటం సాగించవలసిందే. యిప్పుడు మనం ఒంటరిగా లేము.” అని బర్నియగారు తెలిపిరి. పత్రికలలో ముందు చర్యలగూర్చి చర్చిస్తూ వుంటారు గాని వాటినిగూర్చి మంత్రులేమీ చెప్ప వీలులేదనిరి. పొట్లరు రష్యాపై యద్ధంలో మునిగి లేలుచున్నపుడే బ్రిటను వడ

రష్యాకు ఇప్పటికే చాల సహాయం వెల్లింది. విమానాలకు చమురు, ఇంగ్లాండులో ఒక వారంలో తయారయిన టాంకులన్నీ, రాయలు విమానదళంలో ఒకభాగం అపుడే రష్యా యద్ధరంగములు చేరెను. రష్యాను సహాయం చేయడంలో ఇంగ్లాండు-అమెరికాలు ఎంత ఖర్చయినా లక్ష్యంచేయవు. ఎటువంటి సరకులు కావాలో వాటి పంపే విధానమేమిటో మున్నగు వివరాలన్ని యిప్పుడు మాస్కోలో జరుగుచున్న మూడు రాజ్యాల సభయందు నిర్ణయింపబడతాయి. ఉత్తరాన మార్తాంస్కురేవు జర్మనులవశం కాలేదు. కావున అతట్టును, దక్షిణమున ఇరానుద్వారాను రష్యాకు బ్రిటిషు-అమెరికను సప్లయలు యికముందు అతి వడిగా చేరగలవు.

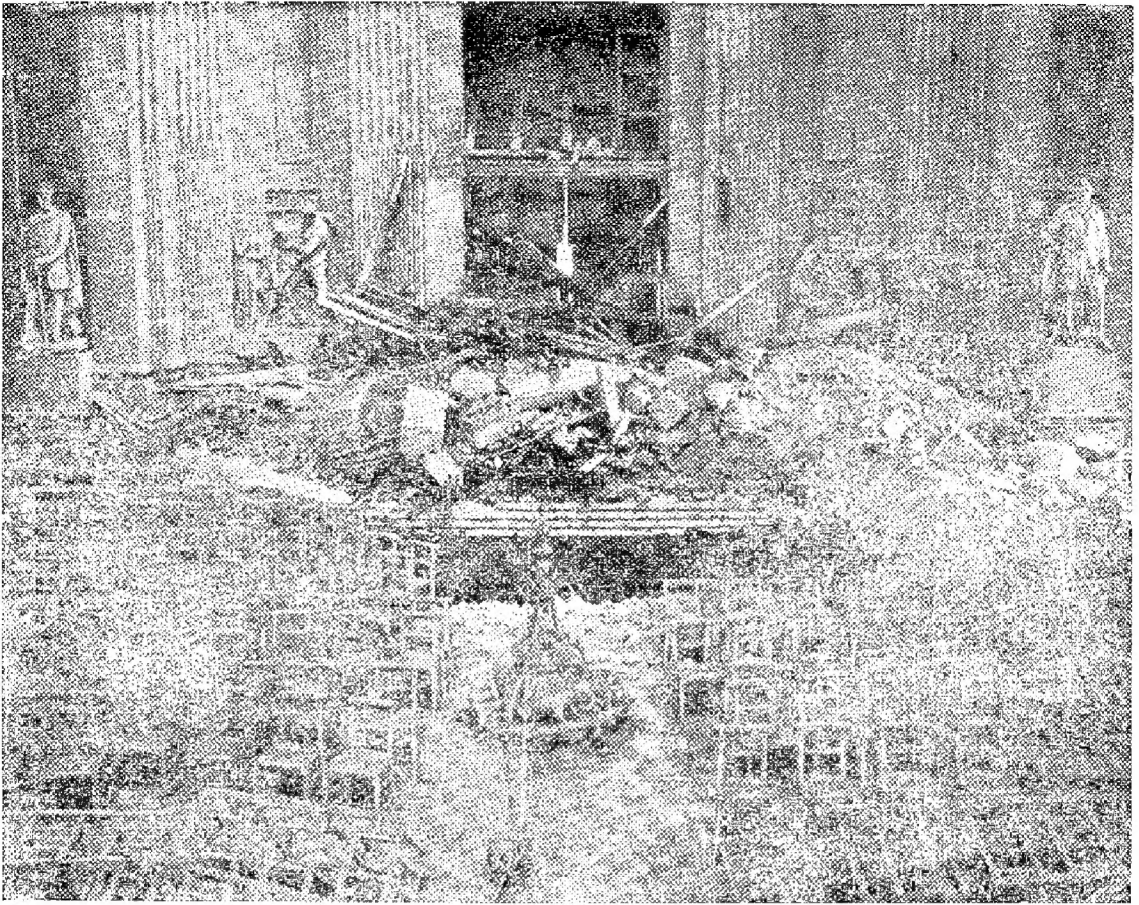
మన సేనాధిపతి జనరలు వావెలుగారు బ్రిటిషు మంత్రి వర్గంతో లండనులో సంగదించి, తిరిగి వచ్చుత్రోవలో ఇరానులోని రష్యాను సేనాధిపతితోను, మద్య ప్రావ్యమున బ్రిటిషు సేనాధిపతియగు సర్ ఆచినులెకుగారితోను సంత్ర దించి వచ్చిరి. బ్రిటిషు సహాయవైస్యం రష్యా దక్షిణ రంగానికి పోవాలని ప్రజలు కోరుచున్నారు. కాని అందున్న కట్టనష్టాలేమిటో, ఎప్పుడు పంపాలో ఉన్నతాధికారులకు తెలుసును. ఇప్పుడు ఇరానుతో బ్రిటను, రష్యాలు క్రొత్తసంధి చేసుకున్నవని బర్నియ ప్రకటించినందున, యిక ముందు పక్షి యాశ్రయముల యీ యద్ధంలో మనపక్షం ఉండగలదు. వర్షియనుగల్గు ఇరానులద్వారా విశేషంగా సహాయం రష్యాకు చేరగలదు.

మట యూరోపువై దాడి చేయరాదా యని కొందరు ప్రశ్నింతురు. ఆ విషయం ఆధికారులకుగూడ తోచియుండును. కాని ఆ విషయం ఆవుననికాని కాదనికాని యిప్పుడు చెప్పి శత్రువు తప్ప యింకెవ్వరు లాభం పొందరు. శత్రువు తన రహస్యాలను చెప్పడు. పొట్లరు రష్యాయొక్క విశాల రాజ్యంలో ఎంతవరకు చొరబడనుదేశించెనో, యిప్పుడాక్రమించిన ప్రయోజనకరమగు భూమిని వుపయోగించుకొని, తన ఆహారమును నైస్యాలను నైరుతి దిక్కున నైరుతి ప్రాంతాలకు మరల్చునో, వడమరను నైయినుమీదుగా ఉత్తరాఫ్రికాకు మరల్చునో లేక తాను ప్రత్యేకంగా నిర్మించిన నావలనుపయోగించి బ్రిటనుపై దండెత్తడానికే వస్తాడో, ఏమో ఎవరికి తెలుసు. ఈ మూడు ప్రమాదకరమగు కార్యాలు ఒకేసారి చేయడానికిగూడ అతనికి శక్తిగలదు. శత్రువునకు ఆకాశమార్గమునదే పెద్ద లోబు వున్నది. ఇతర విషయా లలో అతనికి ఉపక్రమణ శక్తి వున్నదనిరి.

రష్యాకు సహాయంగూర్చి తెల్పుచు, ఇప్పటినుండి ప్రతి నెల రష్యాకు యంతసహాయం యివ్వగలమో ఘోరిగ తెలుసుకొనియే, మాస్కో సభయందు బ్రిటిషు రష్యా ప్రతినిధులు పాల్గొనుచున్నారనియు, రష్యా శ్రేష్టతమంగా యంత కాలమయినా పోరాడగలియుండుటకుగాను బ్రిటిషు ప్రజలు చాల గొప్పత్యాగంచేసి, ఆయుధాలు విమానాలు వుత్పత్తి చేయాలనియు, అమెరికాలో క్రొత్త యంత్రాలయాలు నిర్మించాలనియు, బర్నియగారు తెలిపిరి. అట్లాంటికు సముద్రం నుండి తాను రూజువెల్టు కలిసి స్టాలినుకి సందేశం పంపినప్పటి నుండి సముద్రం యిరువైపులా రష్యాకు సహాయంచేయుటకై విధి విరామంలేకుండా పని జరుగుతున్నదనిరి.

బ్రిటిషు వైస్యంగూర్చి కొందరి విమర్శలకు ప్రత్యుత్తరంగా తెల్పుచు, యూరోపు ఖండంలో నైస్యాలతో పోల్చితగినంత

ఇది సెంటు పాల్సు అను కైపువ దేవాలయము.

ఈ దేవాలయము లండను పట్టణములో వున్నది. ఇది ప్రసిద్ధికెక్కిన కట్టడము. ఈ మధ్య జర్జన్లు రాత్రిపూట లండను పట్టణముపై విమానదాడిచేసి బాంబులు వేసిరి. ఒక బాంబు యీ కట్టడముమీదపడి కొంతభాగము కూలినది. ఇట్టివే జర్జన్లు రాక్షసులు చేసే ఘనకాగ్యాలు.

నైస్యం ఇన్స్టాండులో వుండలేదు, ఉండదనిరి. చాల శ్రమపడి యిపుడు మధ్యరకం నైస్యం తయారుచేయబడి రెండేండ్లు మంచి శిక్షణ యొసంగబడినది. జర్జన్లు నైస్యం అంత లేకున్నా, వారి అనుభవం వీరికి లేకున్నా బ్రిటిషు నైస్యము, మరి 20 లక్షల సాయుధ దేశ రక్షకుల సహాయంతోహడా, శత్రు నైస్యాలు ఇన్స్టాండుపైకివస్తే తిరుగగొట్టి సముద్రంలో త్రోయగలవనిరి. కావున యీ నైస్యాన్ని తగ్గించుటకు వీలులేదు. నైస్యం చిన్నదికాబట్టి దానికి అయధబలం మొందుగనుందాలి. అందుచే నేర్పరులగు పనివారిని ఇన్స్టాండు నుండి వంకివేయరాదు. ఈ నైస్యానికి శత్రువుతో టాకా యర్పడకపోయినాకూడా, కలుగుచుండు తరుగుదలను భర్తీ చేయుచుండుట అవసరము. ఎపుడో ఒకనాడు బ్రిటిషు జాతి రక్షణభారమంతా యీ నైస్యంపైనే పడవచ్చుననిరి. రోము సగరంపై బ్రిటిషు విమానాలు యెందుకు దాడిచేయ లేదను ప్రశ్నకు బదులుచెప్పుచు, యింకా కైరో సగరంపై బాంబులు పడలేదు కనుక రోముపై బాంబులు వేయలేదనియు, యధ్వక్రమాన్నిబట్టి సుఖపుచూచుకొని రోముపై దాడి జరుపుటకు వెనుదియమనియు చెప్పిరి.

పెర్షియాలో క్రొత్త సంధి.

పెర్షియాలో బ్రిటిషు ప్రభుత్వ చర్య చాల జయప్రదంగా జరిగింది. విమాత్రం జననప్రంలేకుండా అతి త్వరగా రక్తము

మిత్రులతో కలసికట్టుగా పనిచేసి, టెహరానులో నిరంకుశ పాలకుని ప్రవాసానికి పంపగలిగితిమి. చిరకాలంగా జరుగ వలసిన సంస్కరణల చేస్తానని మాటయిచ్చిన చట్టబద్ధడ యిన రాజును నెలకొల్పినాము. ఇదివరకు చేసిన చర్య లను ఆమోదించుచు, పర్షియా మిముక్తినందేగాక, ముందు యధ్వం కొనసాగించు చర్యలందుకూడ పర్షియాను ప్రజలు తోడ్పడులాగున విప్పాటుచేయబడిన క్రొత్త ఒడంబడిక, బ్రిటను రమ్యాలు పర్షియా ప్రభుత్వంతో చేసుకొన్నది. త్వరలో ఆది పార్లమెంటు ఎదుట పెట్టగలనని చర్చిలు ప్రధాని తెలిపెను.

“బ్రిటిషు ప్రజలను ఓదార్చడానికి ఆశలనుగాని, నిర్భయంగా నుండవచ్చుని గారంటిలుకాని యివ్వలేను. చలికాలం వచ్చినందువలన శత్రువుల ఓత్తిడి తగ్గుననుకోరాదు. చలికాలపు పొగమంచులో ప్రమాదాలు లేకపోలేదు. శత్రువుకి యంత్రసన్నాహం చేయడానికి కావలసినంత వ్యవధి వుండెను. వచ్చే వసంతకాలంలో యంతవరకు ఎరుంగ నంత తీవ్రయధ్వం తూర్పున జరుగునని ఎంచవచ్చు. బ్రిటిషు దివిపైగూడా దండయాత్ర జరుగవచ్చును. నేటి యీ జగ న్నాటకంలో మన పాత్రను మన సాంప్రదాయసిద్ధముగు పట్టుదలతో వికాగతతో చక్కగ నిర్వహించవలెను. అతి తీవ్ర కృషి జరుపవలెను” అని కెర్చిలుగారు నుడిచిరి.

టాబుకును రక్షించిన వారతీయ సైన్యం.

18 వ కావలీ రెజిమెంటు సేనాని ప్రశంసల పొందుట.

ఇటలీహరిదగు లిబియా రాష్ట్రమునందు ఉత్తర ఆఫ్రికా తీరమునందున్న ముఖ్యరేవు స్థలం టాబుకు. ఈ సగ రాన్ని ఆక్రమించి, విడుదలపాటు శత్రువులదాడిని తరుమ గొట్టి, చుట్టూప్రాంతం అంతా శత్రువశమైనా దీనిని మాత్రం వదలకుండా రక్షించిన 18 వ భారతీయ కావలీ రెజిమెంటు, కొద్ది రోజుల క్రిందటనే విశ్రాంతికి ఈజిప్టు దేశానికిపోయెను. అచట బ్రిటిషు సేనాని సర్ బ్లాడు అచిను లెకుగారు ప్రత్యేకంగా ఆ సైనికులందరిని చూడవచ్చి, వారి కృషిని కొనియాడిరి. సైనికులు ఎట్టి ఆలస్యలేక, తిరిగి యుద్ధానికి సిద్ధంగానున్నట్లుగుపడిరి. ఇటలీవారి చేతులలో నుండి కొద్ది రోజులలోనే టాబుకును వీరు వశపరచుకొని యింతకాలం రక్షించగల్గిన ఘన కార్యమును ప్రపంచమంతా శ్రద్ధతోచూచి కొనియాడిందని సేనానికారి వారికితెలిసెను. బెంగాళునుండి వెడలిపోవుచున్న బ్రిటిషు ఆస్ట్రేలియను సైన్యములను అడ్డుకొని వెదర గొట్టుటకు జర్జను ఇటలీ సేనలు ప్రయత్నించగా యీ భారతీయ సేనయే శత్రు ఫిరంగుల నైబడి అణచివేసి తమ సామ్రాజ్య సేన తప్పించుకొనుటకు అవకాశం కలిగించెను. తరువాత యీ దళం టాబుకు లోనున్న తమ సైన్యాన్ని చేరగలిగెను.

టాబుకులోని సైనికదళం ఘన కార్యాలగూర్చి ఎంతో ఎక్కువగా చెప్పబడింది. అందును అతిశయోక్తి లేదు. ప్రతి

రాత్రి దాడి జరుగుతూవుండేది. సైనికులు సేనానాయకులు గూడ సర్వదా సిద్ధంగానుండి అలసియున్న శత్రువునకు తెలియకుండా కొత్త దెబ్బ కొట్టుటకు ఉపాయం ఆలోచిస్తూనే వుండేవారు.

18 వ కావలీ రెజిమెంటులో కొంకణులు, రాజపుత్రులు జాట్సువున్నారు. వారంతా శత్రువుకన్న తాము శక్తివంతులమని ఆత్మవిశ్వాసం కలిగి సర్వదా నవ్వు ముఖాలతో వుంటారు. వివేకంగా తాము చేస్తున్న యీ టాబుకు రక్షణకార్యం యింకొకరికి విడువవలసి వచ్చిందేయని ఆశాభంగం చెందినట్లుగుపడ్డారు. టాబుకు వద్ద సముద్ర స్నానం కులాసాగాయుంటుంది. నీరంత మంచిదికాదు. శత్రువుల వర్షాలు యీ సైన్యానికి కొంచెం వీకాకు కలిగించే విధానం అంతకన్న ఎక్కువ కష్టపెట్టలేదు. శత్రువు ఆ సగ రంపై విశేషంగా ముడుగుండు వృథాగా వెచ్చించెను. ముట్టడిచేసేవారెవరో ముట్టడింపబడిన వారెవరో పోల్చి వీలులేనట్లుగ టాబుకు యుద్ధం జరిగింది. అచటున్న బ్రిటిషు, ఆస్ట్రేలియను, ఇండియను సైనికదళాలలో ప్రతి ఒక సైనికుడు యితరులతో కలసి మెలసి తిరుగుచు శత్రువును వెంటాడుటయందు పోటీపడేవారు. ఈ భారతీయదళం తమ బసలలో చాల కులాసాగా కాల్డ గడిచేవాడు. అంతా చివచ్చిన ఒకరు తెలిపిరి.

ఈ వారంలో యుద్ధ వార్తలు.

విమాన దాడులు.

నెవ్టంబరు 24 వ తేదీ బుధవారమునాడు వాతావరణము అనుకూలముగ లేకపోయినను బ్రిటిషు విమానములు, శత్రు నౌకలపై దాడుల సాగించుచునేయుండెను. నార్వే సమీపమున ప్రాంచి తీరమునకు సమీపమునను ప్రయాణ మున యున్న శత్రు నౌకలను దుదిర్చి చాల చాంబులవేసినవి. 26 వ తేదీ మధ్యాహ్నము బ్రిటిషు విమానములు ప్రాంచి కోస్తాకు సమీపమున మందు గనులను తుడిచివేయ శత్రు నౌకలను నాల్గింటిని; రెండు విమానధ్వంసక నౌకలనుగాంచి వాని నెదిర్చెను. మందు గనుల తుడుచు నౌకలలో రెండు పూర్తిగ తగులబడిపోయెను. విమానధ్వంసక నౌకలకళాళ దెబ్బలు తగిలెను. కొన్ని రోజులుగా యీ దాడులు తగ్గించబడెను. కాని, మరల బ్రిటిషు విమానములు తుక్తవారము. రాత్రిమరల ప్రాన్సు, జర్మనీలపై విమాన దాడుల సాగించెను. ప్రాంచి కోస్తా రేవులపైవేసిన చాంబుల భయంకరమగు ప్రేలుడు ధ్వనులచే, బ్రిటిషు కోస్తాయందలి పట్టణములోని భవనములుగూడ కదలిపోయెను. జర్మనీయందు నైరుతి ప్రాంతమందలి పట్టణముపైన గూడ చాల చాంబులుపడెనని జర్మను లంగీకరించిరి. శనివారం నాడు ప్రాన్సు ఉత్తర ప్రాంతమున గల ఏమియన్ను మొదలగు పారిశ్రామిక పట్టణములపై బ్రిటిషు విమానములు చాలచాంబులు వర్షించెను. ఈ దాడులలో 11 శత్రు విమానములు తడగొట్టుబడెను. 7 బ్రిటిషు విమానములు తిరిగిరాలేదు. శనివారము మధ్యాహ్నము చాల విమానములు ప్రాన్సుపైకి జని ఆమియన్ను మొదలగు రైల్వేగూడలి ప్రదేశములపై వేలకొలది చాంబులు వర్షించెను. ఈ దాడులలో 13 విమానములు నష్టమయ్యెను. 21 శత్రు విమానములు ధ్వంసమైనట్లుబడెను. ఆదివారము పగలు బ్రిటిషు విమానములు ప్రాన్సు ఉత్తర భాగముపై లీవ్రమగు దాడిని సాగించి, చాల రైలుమార్గములను ధ్వంస మునర్చెను.

29 వ తేదీన బ్రిటిషు విమానాలు, జర్మనీపైనే గాక ఇటలీలో టురిన్ జేసేవా మొదలగు పది పట్టాలమీదగూడ లీవ్రమైన దాడులు సాగించినవి. టూరిన్ లో, చాల ఫ్యాక్టరీలు ధ్వంసమైనట్లుబడెను. 30 వ తేదీ రాత్రి బ్రిటిషు విమానాలు బాల్టికు సముద్రప్రాంతమున జర్మను ప్రధాన నౌకాశౌధమగు సెట్టికో రేవుపై భయంకరమగు దాడిని సాగించి, రేవును చాల భాగము ధ్వంసమైనర్చెను. హంబర్గునందలి రేవు ప్రాంతమును, ప్రాంచి తీరపు లిహ్చే పెర్బర్గు మొదలగు రేవులపైనగూడ వేలకొలది చాంబులు వర్షించెను.

బ్రిటన్ పై ఈ వారము విమానదాడులు చాల తగ్గిపోయెను. 24, 25 వ తేదీలలో బ్రిటన్ పై విమానదాడులే జరుగలేదు. 26 వ తేదీ రాత్రి స్వల్పముగ శత్రు విమానములు బ్రిటన్ పైకి వచ్చి అక్కడక్కడ కొలది చాంబులవేసినవి. తూర్పు ఆంగ్లియాలో కొన్ని భవనములు కూలిపోయెను. కొలదిమంది ప్రజలకుగూడ దెబ్బలు తగిలినవి. 27 వ తేదీ రాత్రి శత్రు విమానదాడుల సంవలనము చాల తక్కువ. ఇంగ్లండు తూర్పు భాగంలో అక్కడక్కడ కొన్ని చాంబు వడినవిగాని, ప్రాణనష్టములేదు. కొన్ని ఇండ్లు మాత్రము కూలిపోయినవి. ఆదివారం పగలు బ్రిటన్ పై శత్రు విమానము లెవ్వరు కనుపించలేదు.

28, 29 వ తేదీల రాత్రులలో గూడ, చాల తక్కువ శత్రు విమానములు మాత్రమే బ్రిటన్ పై దాడివచ్చెను. 28 వ తేదీ దాడిలో రెండు ప్రదేశములలో కొన్ని భవనములు శిధిలమయ్యెను. కొందరు మరణించిరి. 29 వ తేదీన తూర్పు తీరపట్నాలమీద మాత్రమే అక్కడక్కడ చాంబులుపడెను. ఒక పట్టణములో కొంత జననష్టం, ప్రాణనష్టం కలిగింది. మంగళవారం రాత్రి కొలదిగంటల సేపే అయినా, ఇంగ్లండు ఈశాన్య భాగంలో ఒక పట్టణం

మీద తీవ్రమైన దాడి జరిగింది. కొంతమంది మరణించిరి. ఒక శత్రు విమానం పడగొట్టబడినది.

ఇటలీ, ఆఫ్రికా, మధ్యధరా.

ట్రాబుకునందును, ఈజిప్టు-లిబియా సరిహద్దులందును, బ్రిటిషు సైనికులు ఈ వారము శత్రు సైనిక పంక్తులపై చురుకుగా దాడులు సాగించిరి.

అలిసినియాయందు బ్రిటిషు సైన్యములు గత ఏప్రిల్ 15 వ తేదీనుండియు 'వాల్వఫిటీ' అను దుర్గమునందలి ఇటాలియను సైన్యముల ముట్టడించియుండెను. ఇటాలియను సైనికుల ఆహార పదార్థములు, మందుగుండు సామగ్రి అయిపోయినవి. అందుచే యుద్ధముమాసి లాంగిపోవలసినదిగ ఇటాలియను సైనికులకు, ఇటలీ ప్రభుత్వము ఉత్తరువు గావించెను.

ఉత్తర ఆఫ్రికాయందలి బెంహజీ, ట్రిపోలిరేవుల (ఇటాలియను) మీద బ్రిటిషు విమానములు 24 వ తేదీన బ్రిటిషు విమానములు తీవ్రమగుదాడి సాగించెను. బెంహజీరేవులో, బ్రిటిషు బాంబులచే ఒక పెద్ద నౌక ప్రేలి కొన్ని క్షణముల లోనే మునిగిపోయెను. 25 వ తేదీన ట్రాబుకునపై శత్రులు స్వల్పముగ బాంబులువేసిరి. గాని విధిమగు నష్టమును గలుగలేదు.

టర్కీ, ఇరాక్, ఇరాన్.

టర్కీ శాసనసభ, దేశరక్షణ సన్నాహములకు గాను 570 లక్షల బానుల వెచ్చించుటకు 24 వ తేదీన అనుమతించెను. టర్కీ ప్రభుత్వము, అర్మెనియా, మెర్సిన్ రేవులలో నౌకా శ్రయముల నిర్మాణమునకు, బ్రిటిషు ఇంజనీయరింగు కంపెనీలకు కంట్రాక్టు వాసగెను. టర్కీకి, బ్రిటను విమానములను సంతైచేయుటకు అంగీకరించెను వానిలో కొన్ని 24 వ తేదీన టర్కీకి చేరెను; అరువుకపులు చట్టుముక్తింద, అమెరికా గూడ, ఫిరంగులు మున్నగు ఆయుధ సామగ్రిని సంతైచేసెను.

ఇరాక్ నుండి వెడలగొట్టబడిన 600 మంది జర్మనులు 28 వ తేదీన సరిహద్దులదాటి టర్కీని ప్రవేశించిరి.

28 వ తేదీన ఇరాక్ శాసనసభలో తీవ్రమగు జర్మ జరిగిన తరువాత మంత్రివర్గమునందు విశ్వాస తీర్మానము అధిక సంఖ్యకులచే ఆమోదింపబడినది.

ఇరాక్ ప్రభుత్వమువారి కోరిక మీద, బ్రిటిషు వటాలములు, రాజధానియగు బేహరత్ పట్టణ పరిసరముల ప్రవేశించి ఆవట ఒక వైద్యశాలయందు శిబిరముల నేర్పరచుకొనెను.

ఇరాక్ లో రష్యను—బ్రిటిషు సైన్యములకు సంఘర్షణలు సంభవించుచున్నవను వార్తలు కేవలము అసత్యమని బ్రిటిషు అధికారులు ప్రకటించిరి.

ఇరాక్ నుండి తిరిగి వచ్చుచున్న జర్మను, ఇటాలియను రాయబారులు, వారి సిబ్బంది, జర్మను స్త్రీలు పిల్లలు నెహ్రు బరు 28 వ తేదీన టర్కీలో ఇస్టాంబుల్ పట్టణమునకు చేరిరి.

మాజీ "షా" (ఇరాక్ రాజు) అగు రిజా ఖాన్ పహ్లావీ గారు, అతని కుటుంబముతో సహా 28 వ తేదీన ఇరాక్ నుండి, దక్షిణ అమెరికాకు ప్రయాణమై వెడలెను.

జర్మనీకి వెడలియుండిన వాక్ పేషగారు (టర్కీయం దలి జర్మను రాయబారి) ఆకస్మికముగ టర్కీకి తిరిగివచ్చెను. సోమవారమునాడితడు, టర్కీ విదేశాంగ మంత్రియగు సారాజోగులును దర్శించి మాటలాడెను.

స్వతంత్ర ఫ్రెంచి నాయకులలో నొకరగు కాట్రూనేనాని, సిరియాకు స్వతంత్ర ప్రభుత్వము నేర్పరుచు పద్ధతిని నిరూపించుచు 27 వ తేదీన సిరియా ప్రజలకు ప్రకటన గావించెను.

పేషన్ గారు 30 వ తేదీన అంకారాకువచ్చి టర్కీ విదేశాంగ కార్యదర్శిని చూచి చాలసేపు సంభాషించిరి. టర్కీ-జర్మను వర్తక ఒడంబడిక సంప్రదింపులలో చిక్కులేర్పడుటచే ఆ విషయమై పేషన్ గారు మాటలాడినట్లు తెలియుచున్నది.

బ్రిటిషు ప్రధాని బర్బులు గత 30 వ తేదీన పార్లమెంటులో ప్రసంగించుచు, ఇరాన్ ప్రభుత్వము, మిత్ర మండలియందుచేరి ఆక్సిసుపై యుద్ధమును సాగించుట కంగీకరింపవచ్చునని సూచించెను.

అరిమెకా-అట్లాంటిక్.

అమెరికా తాటప్యశాసనమును రద్దుచేయవలెనని గోరుచు మెక్సికో అను సభ్యుడు, సంయుక్త రాష్ట్రముల సెనేటునందొక తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టెను. తాటప్యశాసనమును 1939 లోనే రద్దుచేసియున్నయెడల అసలీ యుద్ధమే సంభవించెడిదిగాదని రూజ్వెల్లు అభ్యర్థుడు "కాలియర్స్ మేగజేన్" అను పత్రికయందు వ్రాసెను.

ఈ వారము, గాల్ఫు పోలు పద్ధతిని ప్రజాభిప్రాయమును గనుగొనగా, సంయుక్త రాష్ట్రములలో నూటికి 56 వంతులు అట్లాంటికు వడమటి భాగమున జర్మను జలాంతర్గామిగాని, యుద్ధ నౌకగాని కస్పించినతోడనే ముంచివేయవలెనని రూజ్వెల్లు అభ్యర్థుడు ఇటీవలగావించిన యత్నపును బలపరచిరి. 36 వంతులు ప్రతి నౌకముగనున్నట్లు తేలివది.

అరువుకపులు శాసనముక్తింద ప్రస్తుతము 27 బ్రిటిషు యుద్ధ నౌకలు సంయుక్త రాష్ట్రముల నౌకా నిర్మాణశాలల యందు మరమ్మతులు పొందుచున్నవి.

వ్యవహారములు ప్రస్తుత ప్రకారము సాగుచో, కొలది రోజులలోనే అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు స్వయముగ సంగ్రామమునదిగునని; క్లిట్ట మార్షలు ప్రస్తుతము ప్రకటించిరి.

27 తేదీనాక్క మారుగ అమెరికా రేవులలో 14 నౌకల నిర్మాణము ప్రారంభింపబడినది. ప్రపంచ స్వాతంత్ర్య రక్షణకు నిర్మించబడబోవు బ్రహ్మాండమగు నౌకాదళమునకేది ప్రారంభమని రూజ్వెల్లు అభ్యర్థుడు ఆసమయమున సందేశమునెసెను.

"ట్రీనిడాడు" అను అమెరికను నౌక 27 వ తేదీన అట్లాంటికు సముద్రమున జర్మను జలాంతర్గామిచే ముంచివేయబడినది. ట్రీనిడాడును ముంచుటకు, ఆజలాంతర్గామి సముద్రముపై భాగమునందుండి యుఫిరంగుల నుచయోగించెను.

"పిట్టరును, ఆతని ఉపగ్రహాలగు ఇటలీ, జపానులను ఓడించడం అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల కృత నిశ్చయం. అటుతరువాత ప్రపంచంలో సుస్థిరమైన శాంతిని స్థాపించడము, ఇందుకు, బ్రిటను—అమెరికాలు సముద్రముపై అధిపత్యం నెలకొల్పకొనుట అవసరం." అని అమెరికానౌకా శాఖ కార్యదర్శియగు కర్నెలు నాకుగారు ప్రకటించిరి.

రష్యా.

లెనిన్ గ్రాడు-పరిసరముల ప్రవేశించితిమని జర్మను అధికారులు 24 వ తేదీన ప్రకటించిరి. కాని రష్యను అధికారులీవార్తను ధృవపరుపలేదు. లెనిన్ గ్రాడు సమీపమున జర్మనులొక్రిమించిన ఒక పట్టణమును, రష్యను సైన్యములు తిరిగి స్వాధీనపరచుకొని జర్మనుల వెనుకకు తరిమివేసెను.

మధ్యరంగమున యెల్లయూ పట్టణమువద్ద మరి 10 గ్రామములను రష్యను సైన్యములు తిరిగి పట్టుకొనినవి.

ఈ మధ్య రంగమున (స్త్రాలెన్-స్క్) రష్యను సైన్యములు 20 వేల జర్మను సైన్యమును హత మార్చి చెల్లచెడరు చేసి చాల ఆయుధ సామగ్రిని పట్టుకొనిరి.

యూక్రేన్ లో, కీల్వకు 120 మైళ్ల తూర్పుననున్న పొల్వహను ఖాళీ చేసితిమని రష్యనులు ప్రకటించిరి.

రష్యాలోని కేసేనియా ప్రాంతమును కాపాడుటకుగాను, భారతదేశపు సైన్యముల రష్యాకు పంపుటకు ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి. ఈ విషయమై భారత ప్రధాన నేనానియగు వేవలుగారు, రష్యను నేనానులతో సంప్రదింపునన్నారు.

ఎంతయోదూరమున గల మందు గిడ్డంగులను ప్రేల్చి వేయగల రహస్యమును రేడియో ఆయుధ మెద్దియో రష్యనుల వద్దనుండవలెననియు, లేనిచో, వందలకొలది మందు గిడ్డంగులీహార మీవిధముగ గోల్పోయి యుండరనియు జర్మను సైనికాధికారు లాశ్చర్య పడుచున్నారు.

దక్షిణమున క్రిమియా ద్వీపకల్పముపై జర్మనులు 24 వ తేదిన నైస్వముల నడపుటకు ప్రారంభించిరి. అక్టోబరు 1 వ తేదికి జర్మనులు క్రిమియాను రష్యా భూభాగముతో కలుపు పెరికోప్ర భూసంధియందు 7 మైళ్ళ మాత్రము దూరమునకు రాగల్గిరి.

రష్యా పోరాటము సాగించుటకుగాను నైస్వముల సప్తయి చేయవలసినదని పొట్లరు తన మితమండలిని గోచెను.

రష్యావై వెంటనే యుద్ధము ప్రకటించి నైస్వములను పంప నియడల బల్గేరియాను జర్మను నైస్వము లాక్రమించునని పొట్లరు బల్గేరియా రాజు బోరిస్ క్రమముఖము సంపెను.

30 వ తేదిన మాస్కోలో రష్యా, బ్రిటిషు, అమెరికా ప్రతినిధులు సమావేశమై సంప్రదింపుల ప్రారంభించిరి.

దూరప్రాప్తము.

వైనాలో జపాను నైస్వములు, శునక రాష్ట్రమున యింగ్లీష్ ఆను కట్టణమును 23 వ తేదిన పట్టుకొనిరి జపాను అధికారులు ప్రకటించిరి. జపాను నైస్వములు 26 వ తేదిన శునాక రాజధానియగు చంగ్సా నగరమును ఆక్రమించితిమనిరి. 30 వ తేదిన చంగ్సాను తిరిగి ఖాళీచేసితిమని జపాను అధికారులు ప్రకటించిరి. జపానీయులు చంగ్సా నాక్రమింపనేలేదనియు, ఆనగరమునకు ఉత్తరప్రాంతమున వైనా నైస్వములు పన్నిన వలలో లక్ష జపాను నైస్వము చిక్కుకొనెననియు వైనా అధికారులు ప్రకటించిరి.

పోలియటు రష్యా అధికారులు దూరప్రాప్త సరిహద్దులకు లక్షలకొలది నైస్వములను చేర్చి కేంద్రీకరించుచుండిరిని ప్రయాణికులవలన చెలియవచ్చెను. రష్యాకు జపానుకు త్వరలోనే సంగ్రామము ప్రారంభమగునని వైనా అధికారులు తలంచుచున్నారు.

దూరప్రాప్తమున బ్రిటిషు పాలితదేశముల రక్షణ యేర్పాటులగురించి సంప్రదింపుటకు 1 వ తేదిన సింగపూరులో బ్రిటిషు మంత్రియగు డఫ్ కుమరుగారి సమక్షమున ఆయా ప్రాంతముల బ్రిటిషుఅధికారుల సమావేశము జరిగెను.

జపాను—జర్మనీ, ఇటలీలతో గావించుకొనిన మైత్రి ఒడంబడిక యొక్క ప్రథమ వార్షికోత్సవములు నెప్టంబరు 25 వ తేదిన జపానులో జరుపబడెను.

అమెరికాయందలి జపానీయులను ఖాళీచేసికెత్తుటకు జపానునుండి ఒక నౌకను పంపువిషయమై జపాను—అమెరికాతో సంప్రదింపుచున్నదని జపాను అధికారులు చెలిపిరి.

జపాను అమెరికాలకు జరుగుచున్న సంప్రదింపులయందు వైనాకు నష్టకరమగు షరతులుండవని త్వరలో ఒక ప్రకటన గావించవలసినదని వైనా జాతీయసంఘము దుజ్వెల్లు అభ్యక్షుని గోచెను.

జపానునందు నివసించుచున్న 373 ఆంగ్లేయులు ఆనుపా అను నౌకలో స్వదేశమునకు 24 వ తేదిన బయలుదేరివెల్లిరి.

రాయబార కార్యాలయోద్యోగులుదప్ప, ఖరోపా దేశాలలోని జపానీయులనందరిని రాబోవునెల స్వదేశమునకు మరల్పుకొనివచ్చుటకు జపాను అధికారులు ఏర్పాటులు చేయుచున్నారు. భారత దేశమునందలి జపానీయులను స్వదేశమునకు మరల్పుకొనిపోవుటకుగాను జపాను అధికారులు ఒక నౌకను గతవారము పంపిరి.

శిలివైను దీవులనుండి 350 మంది జపానీయులు యీ వారము స్వదేశమునకు మరలిపోయిరి.

అక్రమిత ప్రాంతములు.

జర్మను అక్రమణయందున్న జెకోస్లావియానందలి “స్లోడా” ఆయధనిర్మాణశాలలో పెద్ద ప్రేలుడు ప్రమాదము సంభవించెను. ఒక విద్యుద్నిర్మాణశాలగూడ ప్రేలి పోయెను. వందలకొలది నాజీకార్మికులు మరణించిరి.

ఉత్తర ప్రాన్సులో జర్మనులమందుగుండు సామగ్రి గిడ్డంగి లోనుండి ప్రాంచి కమ్యూనిస్టులు ప్రేలుడుమందు సామగ్రిని యెత్తుకొనిపోయిరి ఒక జర్మను సైనికుల చైలుబండిని ప్రేల్చి వేయుటకు కమ్యూనిస్టులు ప్రయత్నములు జరిపిరి. అందుచే జర్మను సైనికాధికారులు తామం తకుపూర్వము హామీగా నిర్బంధించియున్న 20 మంది ప్రాంచి కమ్యూనిస్టు ప్రముఖులను తుపాకులతో ప్రేల్చిచంపివేసిరి. ఆనుమతిలేకుండ ఆయుధములు ఫరించియున్న పులకుగాను 27 వ తేదిన ఇద్దరు ప్రాంచి పౌరులు, జర్మను సైనికాధికారులచే మరణ శిక్షకు గురిచేయబడిరి.

స్వీడయాలో కమ్యూనిస్టులు ఇంతవరకు 200 మందినెలనువడ గొట్టి ఆక్సిను నైస్వములకు చాల తొందరగలిగించుచున్నారు.

బొహిమియా, మొరావియాలకు పొట్లరుచే రక్షణాధికారిని నియమింపబడిన వాక్ న్యూరత్ గారు తమ పదవికి రాజీనామా నొసగిరి. ప్రజలలో వ్యాపించుచున్న తిరుగ వాటు శర్యల నణవలేకపోవుటచే ఆతడు రాజీనామా నీయవలసినవచ్చెను.

న్యూరత్ గారి స్థానమున రక్షణకర్తని నియమింపబడిన వాక్ చాడ్రిక్, 28 వ తేదిన ఉద్యోగమున ప్రవేశించిన వెంటనే, దేశపరిస్థితులు ఉత్తమకరముగ నున్నవని ప్రకటించి, సైనికోద్యోగులకు సర్వాధికారములను నైకొనెను. ఈ యధికారములక్రింద విధించబడు శిక్షల సందర్భమున ఆస్పీలుండదు.

చాడ్రిక్, వెంటనే, బొహిమియా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాని యగు యెంగినిరేవిలియాగారిని అరెస్టుచేసి నిర్బంధమునందుంచుటకు ఉత్తరువుగావించెను.

చాడ్రిక్ గారు క్రొత్త అధికారముక్రింద ఆర్ధరు జెక్కు నాయకులకు మరణ శిక్షవిధించి అమలు జరిపెను. వారిలో ఇద్దరు మాజీసేనానులుగలరు. ప్రధాని ఎలియోగారు విద్రోహవర్యల ప్రోత్సహించెనను వేరయినకుగాను వేగు కట్టణములోని జర్మను న్యాయస్థానము, ఆతనికి మరణ శిక్షను విధించెను. ప్రభుత్వాధ్యక్షుడగు హాచాగారిని తొలగించి, బొహిమియా, మొరావియాలను, జర్మనీలోకలిపి వేయుటకు పొట్లరు ప్రయత్నించు ననుకొనుచున్నారు.

విషీ.

విషీ ప్రభుత్వమునకు ప్రతిగ, స్వతంత్ర ప్రాంచినాయకుడగు డిగాలిసేనాని యేర్పరచిన ప్రాంచి సామ్రాజ్య పరిపాలక సంఘమునకు 25 వ తేదిన 9 మంది “కమిషనరులు” నియమింపబడిరి. దీనికి డిగాలి సేనాని అధ్యక్షుడు మిగిలిన కమిషనరులు మంత్రులవలె వ్యవహరింతురు.

పోలియటు రష్యాప్రభుత్వము, డిగాలి సేనాని యేర్పరచిన ప్రభుత్వమునే సరియగు ప్రాంచి ప్రభుత్వముగనంగీకరించెను.

తటస్థ రాష్ట్రములు.

స్వీడెనునందు బ్రిటిషు రాయబారియగు సర్. సామ్యు యేలు పూరుగారు, ప్రసంగించుచు బ్రిటనుయెడల స్వీడెను వైఖరి 15 నెలల క్రిందటికంటె యిపుడు పూర్తిగ మారి పోయెననియు స్వీడెనునందిపుడు బ్రిటనుకు చాలమంది మిత్రులుగలరనియు చెలిపెను.

నౌకా నష్టములు.

“జాంజాం” అను ఈజిప్టు నౌకనుముంచిన “టెమె సిఫ్” అను జర్మను నౌక అట్లాంటికు సముద్రమున ముంచి వేయబడెను.

గత మూడు నెలల యుద్ధములో, వాల్మికు సముద్రమందలి రష్యను నౌకలు విమానములు 50 జర్మను నౌకలను ముంచి వేసెను.

సలహా : ఇకముందు దూకుకొనుటకు యీ మదరాసు యుద్ధ సంచికను మీరు ఉద్రవరచుకొనుడు.

[మదరాసు సమాచారముల ఆఫీసరుగారు తమ వందనములతో దీనిని మీకు పంపుచున్నారు.]